

Leggið høvdið í blot

Enn ber til at leggja høvdið á blot og royna at finna fram til eitt — kanska — genialt uppskot um eina ella aðra framleiðslu í Føroyum.

Freistin fyri at lata in uppskot í »hugsotskappingini«, sum idnaðarfelagið og landsstýrið bjóðu til í samband við Føroya-vikuna í vár, er longd til 1. desember.

Tá freistin var úti 1. september, vóru um 30 uppskot komin inn. Men við at leingja freistina vónar dómsnevndin, at fleiri uppskot koma.

— Tað er ikki neyðugt, at uppskotini eru fullfíggjagjald og professionelt uppsett. Bara vit kunnu brúka tey, og at tey eru nýskapandi og arbeiðskapandi, er alt í lagi, segði Hans Mortensen, formaður í dómsnevndini, á eini samkomu fyri tíðindafólk hósdagin.

Umframt Hans Mortensen sita Andreas Restorf og Tormóður Dahl í dómsnevndini. Formannin hevur landsstýrið valt, meðan idnaðarfelagið hevur valt hinar báðar.

Tað er ikki smávægis, sum vinnast kann í »hugsotskappingini«. Høvuðsvirð-

islønin er 100.000 kr. Onnur virðisløn er 25.000 kr. Harafturat koma fimm virðislønir, sum eru 5000 kr. stórar.

Tankin at gera eina slíka kapping er líka gamal sum idnaðarstovan, greiddi Tormóður Dahl, idnaðarráðgevi, frá. Í idnaðarfelagnum høvdu menn bæði tosað um at gera ein »ide-banka« ella onkra kapping, men nústani var nakað itøkilig sett í verk.

Tormóður Dahl vónar, at fólk ikki aftra seg við at senda uppskot inn. Hjá teimum sum eru smáðin, er møguleiki fyri at vera anonymur, segði idnaðarráðgevin, sum annars upplýsti, at peningin til virðislønirnar høvdu Føroya Landsstýri.

Føroya idnaðarfelag og SMS-grunnurin latið. — Føroysk virkir eru nú nógv betur vard móti útlandsari framleiðslu nú enn undan toll- og avgjaldsbroytingunum, sum løgtingið hevur samtykt at fremja, segði Pauli Ellefsen, lögmaður, m.a. á tíðindafundinum.

Pauli Ellefsen visti á, at við broytingunum í toll-lógini hevði landsstýrið miðjað í móti at geva ti-

partinum av framleiðsluni, sum framleiðir til útflutnings, møguleika at fáa innflutningsgjald endurgjaldin, meðan miðjað var í móti at gera framleiðsluna, sum framleiðir til heimamarknaðin, betur kappingarføra.

Hetta letur seg m.a. gera við broytingunum í reglugerðini, sum heimilar landsstýrinum og figgarnevndini at veit endurgjald fyri innflutningsgjald.

Løgmaður upplýsti, at landsstýrið fóru at gera eitt uppskot til reglugerð, sum víðkar møguleikarnar fyri endurgjaldi.

Sum dømi um eina broyting, sum var gjørd, nevndi hann, at í gomlu reglugerðini kundu bert idnaðarvirki fáa endurgjald, men hetta var broytt til at fevna um øll virkir.

Eisini seta í framleiðslu

Hans Mortensen upplýsti á fundinum, at uppgávan hjá dómsnevndini var ikki bert at finna fram til tey bestu uppskotini. — Tá tey eru funnin, byrjar tað stóra arbeiðið hjá nevndini, segði Hans Mortensen.

Ti, sum tað stendur í reglugerðini fyri kappingina, skal nevndin hjálpa vinnarunum, soleiðis at uppskotini fara í framleiðslu. Nevndin skal tí eisini kanna figging, marknaðir og útflutningsmøguleikar.

Í hesum sambandi visti Hans Mortensen á, at vit høvdu nógv fólk, sum komu við frálíkum hugsotum, og sum kanska eisini fóru ella fingi loyvi at fara undir eina framleiðslu.

— Men nøkrum av hesum gera vit bert eina bjarnatænastu, tí tey hava kanska ikki fyrirteytirnar fyri at fara undir eina framleiðslu, segði Hans Mortensen. Hann mælti tí til, at lata slík arbeiða við hugsotum o.t.l., meðan man lat onnur við fyrirteytum skipa fyri framleiðsluni.

Ikki bara føroyingar kunnu luttaka í kappingini. Borgarar úr øllum norðurlöndum kunnu luttaka. Í næstum fer dómsnevndin at senda tilfar til tey størstu dagbløðini í hinum norðurlöndum.

Men treytin fyri øllum er, at uppskotini miðja í móti framleiðslu í Føroyum!

Skulu gera bátahyl

Í samband við ætlana at gera ein bátahyl á Børdoyavík hevur Klaksvíkar býráð avgjørt at útvega lendi til vegin út til ætlaða bátahylin.

Bátahylurin skal liggja á vestara síðu á Børdoyavík og vegastrekkjið út er ein knappur kilometur.

Skitsuprojekt til bátahylin er gjørt á teknisku deildini hjá kommununi og nú skal detaljprojekt gerast.

Á verandi havnaætlan hevur kommunan eina jättan upp á tvær mill. kr. til bátahylin, men Kristian Olsen roknar ikki við, at hendan upphæddin fer at røkka.

— Tað er í dag millum 80 og 100 bátar á Børdoyavík, so tað er tørvur á einum bátahyli sigur Kristian Olsen.

Býarplanurin góðkendur — landsstýrið friðaði bøn

Byggi- og býarskipanarsamtíkt fyri Klaksvíkar bý er nú endaliga góðkend og kemur í gildi beinanvegin.

Býráðið góðkendi samtyktina við teimum broytingum, sum landsstýrið hevur gjørt, á afturlatna býráðsfundinum týskvöldið.

Tá uppskotið til byggi- og býarsamtíktina lá frammi var nógv orðaskifti um uppskotið. Áhugabólkar ynsktu m.a. Upsabø og Gerðarbeið friðaðan. Landsstýrið hevur

partvist gingið nøkrum av hesum ynskjunum á móti og hevur lagt partar av Upsala- og Gerðarbeið av til landbúnaði.

Landsstýrið hevur ikki gjørt aðrar broytingar, upplýsir Kristian Olsen.

40 nýggj grundstykki

Klaksvíkar kommuna hevur nú gjørt eina nýggja útstykkning á Bumshamri.

Kristian Olsen, formaður í teknisku nevnd Klaksvíkar býráðs, upplýsir, at nýliga kundi kommunan senda 40 umsóknarum av grundstykkjum eina frábøðan um hetta.

Hesi, sum hava fingið grundstykki, kunnu fara í gongd so skjótt tey hava gildið fyri stykkið. Prisurin liggur úr 70.000 upp í 90.000 kr. fyri stykkið.

Nógv er bygt á Bumshamri seinastu árin og nógv hús eru í gerð, men pláss er fyri umleið 80 stykkjum afturat. Hesi fer kommunan nú at gera byggibúgvn.

Hvar kommunan skal halda fram við útstykkningum, tá alt er bygt á Bumshamri, er stóða ikki tikið til enn, men Kristian Olsen metir, at møguliga verður farið yvir um víkina og stykkjað út í Helnarbrekku, sum liggur oman fyri Kósina.

Klaksvíkar kommuna hevur útið 200 umsóknir um grundstykki liggjandi.

Í samband við tann nýggja býarpartin á Bumshamri ger kommunan í løtuni eina høvuðskoalok eftir Torvgøtu. Kostnaðurin fyri hesa liggur um 800.000 kr.

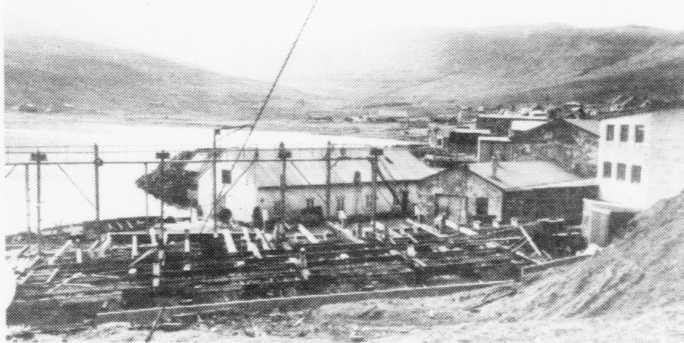
Handverkarar hava leigað skipasmiðju

Handverkararnir á Tvøroyar Skipasmiðju hava leigað skipasmiðjuna frá eigarunum, N.J. Mortensen. Leigusáttmálin varð undirskrivaður 20. august og stendur í fyrstu syftu við til 1. januar. Gongst tað væl, ætla handverkararnir at leingja sáttmálan.

Tað eru átta handverkarar, sum standa aftanfyri leigumálið. Hesir átta hava stovnað eitt partafelag, Skiparøkt, sum skal leiga og reka skipasmiðjuna, til ein avgerð um framtíðina hjá henni er tikið.

Pauli Einarsson, bedingsmeistari, upplýsir, at skipasmiðjan er før fyri at gera allar vanligar umvælingar. Um talið av orðum økist, sum handverkararnir sjálvandi vóna, er ætlanin at fáa fleiri mansk í arbeiði.

Síðan vognurin var liðugt umvældur í summar, og m.a. fekk nýggja pútuskipan, hava verið eini 16 skip uppi. Annars er vognurin gjørdur so gott sum av nýggjum.

Handverkararnir á Tvøroyar Skipasmiðju eru framvegisinnaðir at keypa hana

Áhugaðir fyri keypi

Handverkararnir á skipasmiðjuni hava í longri tíð havt í umbúna at keypa skipasmiðjuna, møguliga saman við fakfeløgum, men enn er ikki full semja fingin um keypið.

Pauli Einarsson sigur, at handverkararnir eru framvegis sinnaðir at keypa skipasmiðjuna, men avgjørdu at leiga hana, til eitt møguligt keyp kann fáast í lag, so-

leiðis at hon ikki kemur at liggja still eitt skifti.

Um handverkararnir keypa skipasmiðjuna, er ætlanin at útyggja hana.

Preben Hansen, á verkfrøðingsskrivstovuni hjá Setberg og Hansen, sum hevur arbeitt við ætlanini, upplýsir, at enn eru ongar fyrilíkjastannir um figging givnar. Men, leggur hann afturat, myndugleikarnir hava sæð við vælvilja uppá ætlanina. Og í prin-

sippinum eru teir ymisku lán- og stuðulsgevandi myndugleikarnir sinnaðir fyri, at tað framvegis vera tvær skipasmiðjur í Suðuroynni.

Enn er ikki nakað skitsuprojekt gjørt fyri útyggjaraætlanina, men aftur í móti er eitt upplegg gjørt, sum miðjar í móti at útyggja skipasmiðjuna fyri 3–4 mill. kr. Tá er keypið ikki iroknað.

Tá veruligar samráð-

ingar um keyp koma í lag, og nakað er at halda um, verður farið víðari í málinum, upplýsir Preben Hansen. Málið liggur í løtuni hjá sakførara.

Útyggjaraætlanir í Vági

A.S. J. Dahl, Gørðum, sum eigur skipasmiðjuna í Vági, hevur eisini arbeitt við ætlanum at byggja út og endurnýggja skipasmiðjuna.

Fyri stuttum segði Jákup Dahl, stjóri á Gørðum, við Oyggjatiðni, at idnaðar- og Menningargrunnurin høvdu jättáð figging til útyggjningina. Figgingin er treytað av, at 10 pst. av kostnaðinum eru tøkari í eginpeningi.

Kostnaðurin av útyggjningini í Vági er mettur til 10 mill. kr. Landsbyggifelagið hevur gjørt kanningarnar og projektið. Nær farið verður at útyggja skipasmiðjuna í Vági er ikki avgjørt.